

ОБРАЗЛОЖЕЊЕ

1. УСТАВНИ ОСНОВ

Уставни основ за доношење Закона о допуни Закона о јавним предузећима садржан је у одредби члана 97. став 1. тачка 6. Устава Републике Србије, према којима Република Србија уређује и обезбеђује правни положај привредних субјеката, као и систем обављања појединих привредних и других делатности.

2. РАЗЛОЗИ ЗА ДОНОШЕЊЕ ЗАКОНА

Влада Републике Србије образовала је Радну групу за сарадњу са Организацијом за европску безбедност и сарадњу (ОЕБС) и Канцеларијом за демократске институције и људска права (КДИЈП) у координацији и праћењу спровођења примене препорука за унапређење изборног процеса („Службени гласник РС“ бр. 62/19) (у даљем тексту: Радна група). Задатак наведене Радне групе је да у сарадњи са ОЕБС и КДИЈП координира и прати спровођење препорука из извештаја мисија ОЕБС/КДИЈП о процени избора.

Радна група је извршила почетну анализу свих препорука извештаја мисија ОЕБС/КДИЈП у периоду од 2003. до 2017. године и као једну од препорука која се понавља издвојила препоруку која се односи на финансирање изборне кампање.

У Коначном Извештају Мисије ОЕБС/КДИЈП-а о процени спровођења избора (Република Србија – Председнички избори – 2. април 2017. године) у тачки 3. – Финансирање изборне кампање, препорука гласи: „Одредбе о финансирању странака и изборне кампање се морају додатно побољшати у складу с ранијим препорукама ОЕБС/КДИЈП-а у циљу увођења строжих прописа и веће транспарентности.“, док су у одељку Б. тачка 15: „Окружење у којем се одвија кампања“ која гласи: „Државна тела би требало да предузму одлучне мере у циљу спречавања вршења притиска на бираче, укључујући запослене у државним институцијама и институцијама повезанима с државом. Случајеви изнуде морају се темељито истражити а појединци одговорни за то санкционисати.“

Радна група је утврдила текст Закона о допуни Закона о јавним предузећима као Иницијативу, са циљем појачавања одговорности директора јавног предузећа у смислу одговорности за коришћење и располагање јавним ресурсима, али и коришћења средстава предузећа за изборну кампању. Одговорност директора постоји и у управљачком делу његове функције, па се тако предвиђа разрешавање директора уколико користи своју функцију ради утицаја на изборну вољу запослених у јавном предузећу. У изради текста Нацрта закона, Радна група је доставила наведени текст невладиним организацијама које се баве изборним процесом. Коначан текст Нацрта закона израђен је након разматрања сугестија ових организација.

Министарству привреде је достављен Закључак Радне групе 08 Број: 013-00-9845/2019-4 од 4. октобра 2019. године, којим је утврђен текст Закона о допуни Закона о јавним предузећима, који је достављен као иницијатива.

Министарство привреде размотрило је текст иницијативе, па је у потпуности исту прихватило и предлаже доношење Закона о допуни Закона о јавним предузећима.

3. ОБРАЗЛОЖЕЊЕ ОСНОВНИХ ПРАВНИХ ИНСТИТУТА И ПОЈЕДИНАЧНИХ РЕШЕЊА

Чланом 1. Нацрта Закона уводи се додатни разлог за разрешење директора, а који је коришћење или омогућавање коришћења ресурса јавног предузећа за промоцију политичких странака, односно политичких субјеката, под чиме се посебно подразумева коришћење службених просторија, возила и инвентара јавног предузећа без накнаде, обављање активности везане за промоцију политичких странака, односно политичких субјеката као и за изборну кампању у радно време, вршење притиска на запослене и лица ангажована по другом основу у јавном предузећу у вези са подршком политичким партијама или кандидатима на изборима.

Чланом 2. Нацрта закона предвиђа се објављивање и ступање на снагу закона.

4. АНАЛИЗА ЕФЕКТА ЗАКОНА

За Нацрт закона није потребно изградити анализу ефеката закона, будући да се његовим доношењем не би створиле нове обавезе за привредне и друге субјекте.

5. ФИНАНСИЈСКА СРЕДСТВА ПОТРЕБНА ЗА ПРИМЕНУ ЗАКОНА

За спровођење овог закона није потребно обезбедити финансијска средства у буџету Републике Србије.